

ТОКСИКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СЕЛЕКТИВНИХ ІНГІБІТОРІВ ЗВОРОТНЬОГО ЗАХОПЛЕННЯ СЕРОТОНІНУ ТА НОРАДРЕНАЛІНУ

Баюрка С. В., Карпушина С. А.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна,

Кафедра аналітичної хімії та аналітичної токсикології

svitkrp@gmail.com

Вступ: До антидепресантів з групи селективних інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну та норадреналіну (ІЗЗСН) відносяться тимолептики венлафаксин, дезвенлафаксин, мілнаципран та дулоксетин. Венлафаксин є одним з найбільш ефективних антидепресантів, що використовується в сучасній медичній практиці. Венлафаксин та мілнаципран є ефективними при фармакокорекції депресій середньої важкості. Вказані тимолептики є ефективнішими при лікуванні тривожних та депресивних розладів у порівнянні з селективними інгібіторами зворотнього захоплення серотоніну. У венлафаксина та мілнаципрана відсутній помітний холінолітичний, адренолітичний та кардіотоксичний ефекти, що дає підставу віднести ці препарати до антидепресивних засобів першого ряду, рекомендованих до використання в загальномедичній практиці.

Мета. Проаналізувати наявні випадків отруєнь та умови прояву токсичних ефектів антидепресантів групи інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну та норадреналіну, користуючись даними наукових джерел з клінічної та аналітичної токсикології.

Матеріали та методи. Аналіз наукових публікацій у періодичних виданнях з судової, клінічної, аналітичної токсикології.

Результати та їх обговорення. Перший зареєстрований випадок смертельного передозування мілнаципраном та проведена при цьому аналітична діагностика отруєння показала значні рівні мілнаципрану в периферичній та артеріальній крові, які становили 21,5 та 20 мг/л відповідно, а також одночасну присутність у терапевтичних концентраціях ряду інших тимолептиків та анксиолітиків. Токсикологічне дослідження причини фатальної автомобільної аварії показало наявність в периферичній крові токсичних доз мілнаципрану (3,15 мкг/мл) та 1,3 г/л етанолу. Аналіз отруєнь антидепресантами у Великобританії показав, що венлафаксин проявляв більш високу токсичність у порівнянні з антидепресантами групи інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну, а лікування венлафаксином асоціюється з підвищеним ризиком суїцидальних намірів.

Висновки. Антидепресанти з групи ІЗЗСН вважаються відносно безпечними для медичного застосування, але за певних умов, а саме передозування та сумісне застосування з іншими психотропними препаратами, здатні чинити токсичну дію та призводити до летальних отруєнь.